

3.1 Hyvinvointipalvelut

Vastuuhenkilö: hyvinvoinnin palvelualuejohtaja

3.1.1 Sivistystoimi

Toiminnan kuvaus ja keskeiset muutokset 2024

Hyvinvoinnin palvelualue tuottaa pääosin lakisääteisiä palveluita, mutta lisäksi myös muuta kunnan olennaista toimintaa ja ennalta ehkäisevää kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Hyvinvoinnin palvelualue koostuu koulutoimesta (sis. esi- ja perusopetus, lukiokoulutus), varhaiskasvatuspalveluista (sis. päiväkotit ja perhepäivähoito) ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista (sis. kirjasto, nuorisotilojen, liikunta- ja kulttuuritoimet, etsivä nuorisotyö, vapaa sivistystyö ja hyte-työ). Hyvinvointipalveluihin kuuluu myös joukkoliikenne. Vastuualuejohtajina palvelualueella toimivat rehtori ja apulaisrehtori, päiväkodinjohtaja ja kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö.

Hyvinvointipalveluihin kuuluu yksi tulosalue, sivistystoimi. Vuoden 2024 aikana sivistystoimen henkilöstössä tapahtuu yksittäisiä muutoksia. Kunnan erityisnuorisotyöntekijän tehtävä vakinaistetaan ja kuntaan perustetaan varhaiskasvatuksen opettajan vakinainen toimi. Rautavaaran kunnan saama avustus varhaiskasvatuksen erityisopetuspalveluiden järjestämiseen päättyy vuoden 2023 loppuun, joten vuonna 2024 varhaiskasvatuksen erityisopetuspalvelut järjestetään kaikkien kustannusten osalta kunnan toimesta. Tällä on merkitystä varhaiskasvatuspalveluiden käyttötalouteen - 30 000 €.

Henkilöstömuutosten ohella toinen merkittävä muutos on kirjaston siirtyminen Quria-kirjastojärjestelmään. Rautavaaran kirjasto kuuluu Rutakko- verkkoon, jossa valmistellaan siirtymää Aurorasta Quriaan. Muutos tulee toteutumaan 10/2024 mennessä ja vaatii hetkellisesti normaalia enemmän kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön sekä kirjastovirkailijan työaikaresurssia. Quriaan siirtymisen vaikutus budjettiin arviolta +2500 €.

Koulutoimi

Vastuuhenkilö: rehtori ja apulaisrehtori

Lukion kehittämiskohteita vuoden 2024 aikana on kansainvälisyys- sekä LUMA-toiminta. Finest Future-yhteistyötä jatketaan, ja toiminnan kautta pyritään saamaan lisää ulkomaalaisia opiskelijoita lukioon. Lukioon on perustettu lääketieteellis- luonnontieteellinen linja, jolle voi hakea ensimmäistä kertaa helmi-maaliskuun yhteishaussa. Vuoden 2024 aikana lisätään lukion vetovoimaisuutta markkinoinnin ja lukion toimintojen kehittämisellä, vaikutus budjettiin -5000 euroa.

Vuoden 2024 aikana selkiytetään rehtorin ja apulaisrehtorin vastuualueita ja tehdään tarvittavat muutokset kunnan hallintosäätöön. Rehtori-hyvinvoinnin palvelualuejohtajan työajasta laskennallisesti 50 % on tarkoitus käyttää rehtorin tehtäviin ja 50 % palvelualuejohtajan tehtäviin.

Henkilöstön määrässä ei tapahdu muutoksia vuoden 2024 aikana. Uusia yhdysluokkia ole mahdollista perustaa vielä vuoden 2024 aikana.

Taulukko 11: Oppilasennuste

Koulu	2023–2024	2024–2025	2025–2026	2026–2027
Esikoulu	8	6	7	4
1–6 luokat	65	63	54	47
7–9 luokat	61	46	42	36
Peruskoulu yht.	134	115	102	87
Lukio	26	21	22	20
Yhteensä	160	136	124	107

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: päiväkodinjohtaja

Vuonna 2024 varhaiskasvatuksen ryhmäkoko päiväkodissa on noin 20 lasta ja perhepäivähoidossa 7–8 lasta. Rautavaaran kunnan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista kertyy kuukausittain tuloja +500–600 euroa. Vuoden 2024 aikana tehdään päätös siitä, luovutaanko kunnassa varhaiskasvatusmaksuista, jolloin oman kunnan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja ei enää kerätä. Toisen kunnan ostopalveluna tuotettavasta varhaiskasvatuksesta asiakasmaksut kuukausittain +4000 euroa. Varhaiskasvatusmaksuista (kunnan omat maksut + ostopalvelu) tuottoja tulee siis kuukausittain +4500-4600 euroa, ja mikäli oman kunnan asiakasmaksuista luovutaan, tulee tuottoja ostopalveluista kuukausittain +4000 euroa.

Henkilöstön määrässä ei tapahdu muutoksia vuonna 2024. Varhaiskasvatuksessa työskentelee päiväkodinjohtaja, kolme lastenhoitajaa, 31.7. asti varhaiskasvatuksen sosionomi ja 1.8. alkaen varhaiskasvatuksen opettaja. Lisäksi kunnassa on kaksi kotona työskentelevää perhepäivähoitajaa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut ostetaan ostopalveluna. Vuonna 2024 varhaiskasvatuksen erityisopetukseen ei ole enää käytössä valtionavustusta, vaan kunta kustantaa erityisopetuksen täysin itsenäisesti. Vuonna 2024 varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkamenojen vaikutus budjettiin on noin -30 000 euroa.

Wilman käyttöönotto jatkuu varhaiskasvatuksessa niin, että Wilmasta tulee viestimisen väline varhaiskasvatuksessa ja lisäksi Wilmaa aletaan käyttää asiakaspäätösten tekoon vuonna 2024. Käyttöönoton ja koulutuksen vaikutus varhaiskasvatuksen budjettiin -7200 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aika

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö

Vuonna 2024 kirjastossa vaihdetaan kirjastojärjestelmää, kun Rutakko-verkostossa otetaan Auroran sijaan käyttöön Qurian. Qurian käyttöönotto edellyttää kirjaston johtajan sekä kirjastovirkailijan kouluttautumista järjestelmän käyttöön. Hetkellisesti lisääntyneiden henkilöstöresurssien lisäksi Qurian käyttöönottoon on varattu kirjaston budjettiin ylimääräistä rahaa +2700 euroa. Kirjaston budjettiin on lisätty myös +1700 euroa oma-aikakirjaston ylläpitoon liittyviin kustannuksiin.

Nuoristoimessa vakinaistetaan erityisnuorisotyöntekijän tehtävä. Tehtävää on aiemmin hoitanut kuraattori ja vuoden 2023 alusta määräaikainen erityisnuorisotyöntekijä. Nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön tarve kunnassa on pysyvä, jolloin määräaikaiselle työsuhteelle ei ole perustetta.

Rautavaaran kunta täyttää vuonna 2024 150-vuotta. Kunta järjestää juhluvuotena kolme isompaa tapahtumaa ja lisäksi pienempiä tapahtumia. Juhlavuoden organisoinnista vastaa kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö oman työaikansa puitteissa.

Taulukko 12: Hyvinvointipalvelut yhteensä

	TA 2024 (€)	TA 2023 (€)	TP 2022 (€)	Muutos TA 2023 (€ ja %)		Muutos TP 2022 (€ ja %)		TS 2025 (€)	TS 2026 (€)
Toimintamenot	3 103 528	3 079 213	2 610 629	24 315	1 %	492 899	19 %	3 156 190	3 231 297
Toimintatulot	509 123	658 341	603 832	-149 218	-23 %	-94 709	-16 %	509 123	509 123
Netto	2 594 405	2 420 872	2 006 797	173 533	7 %	587 608	29 %	2 647 067	2 722 174

Taulukko 13: Hyvinvointipalvelut euroa per asukas

Toimintakulut netto:		Hyvinvointilautakunta			
	TA 2024	TA 2023	TP 2022	TS 2025	TS 2026
Euroa per asukas	1 808	1 652	1 360	1 880	1 971
Asukasmäärä	1 435	1 465	1 476	1408	1381

Taulukko 14: Hyvinvointipalvelujen sisäiset erät

	TA 2024 (€)	TA 2023 (€)	TP 2022 (€)	Muutos TA 2023 (€ ja %)	Muutos TP 2022 (€ ja %)	TS 2025 (€)	TS 2026 (€)
Sisäiset menot	582 533	582 533	756 246	0 0 %	-173 713 -23 %	582 533	582 533
Sisäiset tulot				0 0	0 0		
Netto	582 533	582 533	756 246	0 0 %	-173 713 -23 %	582 533	582 533
Poistot	11 063 €	14 288 €	19 644 €	- -	- -	11 063 €	11 063 €

Taulukko 15: Hyvinvointipalvelut euroa per oppilas (perusopetus)

Toimintakulut netto:		Perusopetus			
	TA 2024	TA 2023	TP 2022	TS 2025	TS 2026
Euroa per oppilas	12 388	10 869	8 418	13 786	16 532
Oppilasmäärä	120,5	131,5	138	110	94,50

Taulukko 16: Hyvinvointipalvelut euroa per oppilas (lukio)

Toimintakulut netto:		Lukio			
	TA 2024	TA 2023	TP 2022	TS 2025	TS 2026
Euroa per oppilas	17 323	17 125	11 701	19 862	20 882
Oppilasmäärä	24	23,5	30	21,5	21

Hyvinvointipalvelujen valtuustotason tavoitteet 2024

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari tai indikaattori	Vastuutaho
Luontomatkailun kehittäminen			
Tavoite 1: Lisätään lukion ja luontomatkailuyritysten yhteistyötä	Toimenpide 1: Vuoden 2024 aikana kartoitetaan lukion ja luontomatkailuun painottuvien yritysten kanssa yhteistyömahdollisuuksia Toimenpide 2: Vuoden 2025 aikana otetaan käyttöön lukion opintopaketti, jossa opiskelijat tekevät monialaisen projektityön, joka tukee luontomatkailuyrityksen toimintaa	Mittari 1: Lukio on löytänyt vähintään yhden yrityskumppanin opintopaketin toteuttamiselle Mittari 2: Opintopaketti on lisätty osaksi lukion opetussuunnitelmaa ja otettu lukiossa käyttöön	Hyvinvointipalvelut
Vanhojen ja uusien yritysten toimintaedellytysten kehittäminen			
Tavoite 1: Lisätään tietoisuutta paikallisten yritysten palveluista nuorten keskuudessa	Toimenpide 1: Järjestetään yritysten ja kunnan suunnitteluiltoja, jossa kartoitetaan mahdollisuuksia opiskelijaedun käyttöön eri yrityksissä	Mittari 1: 1–2 yrityksessä on otettu käyttöön opiskelijaetu rautavaaralaisille nuorille	Hyvinvointipalvelut
Tavoite 2: 4H-toiminnan uudelleen käynnistäminen	Toimenpide 2: Selvitetään vuonna 2024 4H:n toimintaedellytykset Rautavaaralla Toimenpide 3: 4H-toiminta käynnistetään vuonna 2025	Mittari 2: 4H-toiminta on käynnistetty viimeistään vuonna 2025/ toimintaa ei ole käynnistetty	Hyvinvointipalvelut
Hyvinvointia ja viihtymistä tukevan asuinympäristön kehittäminen ja markkinointi			
Tavoite 1: Lisätään huoltajien tietoisuutta lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvistä asioista	Toimenpide 2: Koulu ja varhaiskasvatus järjestää hyvinvointimessut yhteistyössä yhdistysten ja yritysten kanssa	Mittari 1: Hyvinvointimessut järjestetty/ ei järjestetty	Hyvinvointipalvelut
Tavoite 2: Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen kuntalaisten keskuudessa	Toimenpide 2: Kolmen liikunnallisen tempauksen/teemapäivän järjestäminen vuoden 2024 aikana	Mittari 2: Kolme tempausta järjestetty/ ei järjestetty	Hyvinvointipalvelut
Tavoite 3: Asuinympäristön kehittäminen vapaa-aikakyselyn perusteella ja uuden kyselyn toteuttaminen	Toimenpide 3: 1) Vuoden 2023 kyselyn tuloksista valitaan 1–2 kehittämiskohdetta, joita kunnassa viedään eteenpäin ja 2.) Vuonna 2025 toteutetaan seuraava vapaa-aikakysely	Mittari 3: Asuinympäristöä kehitetty konkreettisesti kuntalaiskyselyn perusteella ja uusi kysely toteutettu	Hyvinvointipalvelut

Yhdistystoiminnan hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä			
Tavoite 1: Yhdistykset saavat aikaisempaa suuremman ohjauspalkkion liikunnallisen tai nuorten toiminnan järjestämiseen	Toimenpide 1: Ohjauspalkkioihin suunnattua rahaa lisätään niin, että aiemman 2600 € sijaan jaettavana on 3000 €	Mittari 1: Ohjauspalkkioihin on budjetoitu aikaisempaa enemmän rahaa / lisäbudjetoitua ei ole tehty	Hyvinvointipalvelut
Tavoite 2: Yhdistykset pyydetään mukaan koulun ja varhaiskasvatuksen toimintaan	Toimenpide 2: Koulu ja varhaiskasvatus ovat aktiivisia yhdistysten suuntaan ja ehdottavat yhteistyömuotoja	Mittari 2: Yhdistykset ovat tehneet yhteistyötä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa vähintään kahden tapahtuman verran	Hyvinvointipalvelut
Kunta on hyvä paikka tehdä töitä			
Tavoite 1: Tuodaan työkykyä ja -hyvinvointia tukevia elementtejä työntekijöiden työpäiviin	Toimenpide 1: Kartoitetaan palvelualueen työntekijöiden toiveita työkyvyn tukemiseen kehityskeskusteluissa, tiimipalavereissa ja kyselyin Toimenpide 2: Otetaan toimenpiteitä kokeiluun työntekijöiden toiveiden mukaisesti	Mittari 1: Erilaisia työpäivän aikana tapahtuvia työntekijöiden hyvinvointia ja työkykyä tukevia keinoja on kokeiltu ja otettu käyttöön vähintään kaksi	Hyvinvointipalvelut
Tavoite 2: Varhaisen puuttumisen malli otetaan käyttöön kaikilla palvelualueilla	Toimenpide 2: Pihlajalinnan- ohjelman mukaiset varhaisen tuen keskustelut otetaan käyttöön	Mittari 2: Toimintamallit on otettu käyttöön / ei ole otettu käyttöön	Hyvinvointipalvelut
Kuntatalous, joka kestää myös ekologisen ja sosiaalisen tarkastelun			
Tavoite 1: Lisätään kuntapäätäjien ja eri osastojen välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta	Toimenpide 1: Koulu ja varhaiskasvatus järjestävät lasten kyselytunteja kunnan päättäjille Toimenpide 2: Järjestetään valtuutettujen TET-päivä, jolloin valtuutetut tutustuvat eri osastoihin	Mittari 1: Kyselytunnit (vähintään 3 kappaletta) ja TET-päivä on toteutettu/ ei ole toteutettu	Hyvinvointipalvelut